

paapege et Par Stykker af dem. Der er først Spørgsmaalet om, hvorvidt Landstinget skal fremgaa af Kommunevalg, eller der ved Valg til Landstinget skal være en lav Alderscensus. Jeg ser ikke rettere, end at det kommunevalgte Landsting indeholder en stor og meget ubehagelig Fare for, at Vælgerne ikke kan stemme frit. Tænker vi os, at de kommunale Forsamlinger skal vælge Landstinget, maa Følgen absolut blive den, at Vælgerne kan risikere, hver Gang de gaar til kommunale Valg, at blive stillet i den Situation at maatte sige til sig selv: Enten maa du nu forsømme dine kommunale Interesser for at varetage de politiske, eller ogsaa maa du skubbe dine politiske Interesser ned i anden Række, for at du kan faa dine kommunale Interesser varetaget. Jeg synes ikke, at vi, naar vi skal skrive den nye Forfatning, skal skabe den Vanskelighed for Vælgerne. Vi skulde i Stedet befitte os paa at give det enkelte Individ størst mulig Adgang til at handle frit, uden noget som helst Bihensyn. Jeg kan ikke se rettere, end at det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) havde Ret, da han i Gaar gjorde opmærksom paa, at de kommunale Raad sikkert ogsaa vilde lide under en saadan Ordning. Da jeg i Sommer deltog i den Husmandsrejse, jeg før nævnede, kom jeg i Selskab med et socialdemokratisk Sogneraadmedlem. Han fortalte, at i den Kommune, hvor han boede, havde man en Højremand til Sogneraadformand, og man var enig om, at det var en ualmindelig dygtig og intelligent Mand, uden Hensyn til politiske Anskuelse var alle i Kommunen glade over at have ham paa den Post; men saafremt Sogneraadvalget skulde foregaa efter politiske Linier, kunde han umulig blive valgt, thi der findes ikke saa mange Højremænd i Kommunen, at de kan sætte en Repræsentant ind i Kommunalraadet. Jeg tror derfor, at det vilde være heldigt, om der, indenfor Forslagets Rammer, kunde skabes et andet Grundlag for Landstingets Sammensætning. Rent personligt saa jeg helst, at de samme Vælgere, som vælger Folketinget, ogsaa valgte Landstinget. Jeg mener nemlig, at det, at det ene Ting udgaar af indirekte Valg, vil være tilstrækkeligt til at skabe den nødvendige Forskel; men det er selvfølgelig umuligt at realisere et saadant Forslag. Men jeg kunde ogsaa tænke mig, at man kunde bruge en lav Alderscensus, naar den vel at mærke bliver i Overensstemmelse med de Regler, som gjaldt for Val-

gene til 5. Juni-Grundlovens Landsting. Skal vi skabe et Landsting, der fremtræder som et rent Gammelmansting, maa jeg tage bestemt Afstand derfra. Jeg tror, det vilde virke i allerhøjeste Grad demoraliserende paa Folkets politiske Liv, om det skulde forme sig saaledes, at unge og gamle kom til at bekæmpe hinanden. Nej, skal galt være, maa jeg saa bide i det sure Æble og sluge det kommunevalgte Landsting, omendskønt jeg er i højeste Grad utilfreds med det.

Et andet Forhold, der kan blive Genstand for Forhandling, er, hvilken Valgmetode man skal vælge ved Valg til Folketinget. Jeg kan ikke se rettere, end at skal vi have skabt et Folketing, som i Sandhed hviler paa den almindelige Valgret, er det ikke tilstrækkeligt, at vi har en Forfatning, der siger, at enhver 25-aarig Mand eller Kvinde har Ret til at stemme. Nej, vi maa samtidig forlange, at de Forhandlinger, som skal føres om vor nye Grundlov, bliver ført ud fra den Synsvinkel, at denne Stemmeret kan blive effektiv, ved at Vælgerne har Sikkerhed for, at hver Gang de afgiver deres Stemme, bliver det ensbetydende med, at de ogsaa faar Indflydelse paa, hvordan Folketinget sammensættes; thi Folketinget svarer ikke til sit Navn, naar det ikke er et tro Spejlbillede af alle de Tanker og Ideer, der lever og gærer ude i Folket. Men det Maal tror jeg ikke, man naar ved at opstille et Enten-eller, ved at sige: Enten skal vi have Valg i Enkeltmandskredse, eller ogsaa skal vi have rent Forholdstalsvalg knyttet til Listevalg. Denne sidste Valgmetode er i Kraft af Vælgernes Erfaringer med Hensyn til kommunale Valg i høj Grad upopulær i store Kredse i Landet. Jeg tror, at skal dette Spørgsmaal løses paa en tilfredsstillende Maade, maa det ske i Kraft af et Baade-og. Man maa sige: Det gælder ikke alene om at faa gennemført en Valgordning, der i sig selv er retfærdig og god, men det gælder ogsaa om at faa den gennemført under saadanne Forhold og i saadanne Former, at den ikke slaar noget af det gamle, som er godt, i Stykker. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at naar dette Spørgsmaal skal løses paa en tilfredsstillende Maade, maa det ske ved en Kombination af Forholdstalsvalg og Valg i Enkeltmandskredse. Det forekommer mig, at det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) har i det Forslag, han har fremsat, skabt et brugbart Grundlag for Spørgsmalets Løsning. Der er selvfølgelig i Forslaget mange Enkelt-